

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LXII. An ideò votum Castitatis sit ingratum Deo, quia affirmatur obseruatu
neceßarium?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

promissio non erat votum ad colendum Deum; sed administrandum expeditius in templo; verum ante ætatem habilem.

III. PETRVS MARTER; 6. Locum ambiguum posse variè explicari; ideo nil solidè inde concludi. 7. Habentes damnationem, esse non penam peccati, coram Deo; sed infamiam coram hominibus.

DICO AD I. Noua est ea expositio. Si non vouerant; quid opus erat deficere ad infideles, vt nubere? Nam eis nubere licebat Christianis, 1. *Corinth. 7. tantum in Domino.*

AD II. Abire post Sathanam fit quouis peccato non solum per apostasiam. Luxuriari contra Christum est scortari ad Christi iniuriam; non, apostatare à Christo.

AD III. Nubere volendo irritam fidem fecerunt primam Voti, non Baptismi: quia nulla in Baptismo promittitur, se non nupturam: sed post votum nubere volunt: vnde damnatio. Aut post spiritalis Voti facti delicias gustatas, nubere volunt.

AD IV. Dum loquitur de sexagenariis, non agit de admissione ad votum Continentiæ; sed de electione ad præfecturam Diaconis; vt Tertull. & alii: Vel de admissione ad Præbendam, qua alebantur in Ecclesia: vt Chrysostomus, Ambrosius, Hieronymus, &c. volunt probabilius.

AD V. Patres dicunt, verè fuisse votum Deo factum: At hoc volunt Sectarii posse rescindi: ergo magis Ecclesiæ factum: Cur igitur damnationem habebant?

AD VI. Non est ambiguus locus, ad quem conspirat Patrum consensus: Hic ambigua declarat.

AD VII. Infamia humana potest,

& solet esse cum peccato coram Deo; maximè in Luxuria post votum.

QVÆSTIO LXI.

Qualia sunt Luthero-caluinistica DOCUMENTA contra Continentiæ Votum?

LUTHERO-CALVINISTÆ aiunt: Votum Continentiæ, Quæ dicitur esse de Consilio Evangelico; est nullum: Quæ fertur esse Meritorium; est impium: Quæ obseruatio necessarium, aiunt, est impossibile: Quæ perpetuum asseritur; est Iherum: Quæ laticenicum putatur; est stultum: Quæ vile creditur; est futile: Quæ diuinum fingitur; est humanum commentum: Quæ monasticum esse fertur; est antipoliticum: Quæ Sanctum videtur; est antichristianum: Quæ Christianum prædicatum; est Antichristianum præbentiam nubere: Quæ Anglicum fertur; est Sathanicum: Quæ castum laudatur & virginium; est potulium ac meretricium. Ita illi.

SVADENT: QVIA I. Scripturæ doceat id esse melius, Deoque gratius, quod magis sit voluntarium, liberum, minusque necessarium.

II. Quia Scripturæ imperant matrimonium patientibus carnis stimulum.

III. Quia Scripturæ docent, Continentiam esse donum Dei, quod non datur omnibus.

IV. Quia varia sunt Cælibatus incommoda.

V. Quia Concilia, & S. Patres aduersantur Voto continentie.

AUTOR. Vt clari' liqueant omnia; in quæstiones totidem vocentur singula.

QVÆSTIO LXII.

An ideo Votum continentie Deo sit ingratum, quia affirmatur obseruatum necessarium?

FF LV.

LVTHERO-CALVINISTÆ omnes a-
liunt.

SVADENT istis. 1. Psal. 53. *Voluntariè sacrificabo tibi.* 2. Quia, 1. Cor. 7. *Non, ut laqueum vobis iniiciam, scribo.* id est, ait Martyr, *hortor vos ad Continentiam; non ad votum.* 3. Quia, 2. Cor. 9. *Vnusquisque prout destinavit in corde suo: non ex tristitia, aut necessitate. Hilarem enim datorem diligit Deus.*

AVTOR. I. Vtraque, Libertas & Necessitas, triplex est. *Prima est Debiti ex præcepto leu Voto: qua liberè facimus, ad quod non tenemur; necessariò, ad quod tenemur. Hac Necessaria, non pugnat cum laude, meritoue operis, sed id auget: Libertas nõ est ad laudem, meritumue necessaria. Secunda Voluntatis indeterminatæ ad vllum quodcunq; . Hac libertas arbitrii est necessaria ad opus bonum æque, ac malum. Inde enim meretur, aut demeretur. Tertia est Coactionis, quæ Absolutæ, qua quis facit, quod non vult: quæ conditionatæ, qua per se nollit facere, facit tamen coactus. Hac libertas ad laudem operis est necessaria; non tamen præcepto leu voto contraria. Nam tanta alacritate potest exequi opera hic Voti non præcepta, quantâ is præcepta. 1. Paralip vlt. *Latatus est populus cum Vota sponte promitteret: quia corde toto offerebant ea Domino.**

2. Deinde trifariam in soluendo Voto se quis habere potest, ait *S. Thomas in Opusc. 18. c. 12.* 1. Alacrem, quia placet & Votum, & Res. 2. Inuitum; quia placet Votum, etsi res displicet. 3. Contrarium Voto & Rei. Alacris meretur plus cum Voto, quàm liber ab eo. Itemque Inuitus plus, quàm liber à Voto. Contrarius vtrique, peccat simpliciter. Hinc liquet Responsio ad prædicta.

DICO AD I. *Voluntariè*, sc. saluæ necessitate Voti aut præcepti.

AD II *Laqueus* est vouentium temerè aut coactè; quod non vult Apostolus. Ita *Aug. l. de bono viduit. c. 5.* Hieronymus lib 1. contra Iovin. &c.

AD III. Non de necessitate Legit aut Voti loquitur; sed de humana coactiõ directè, vel respectiue.

Q V Æ S T I O LXIII.

An matrimonium sit præceptum patientibus stimulum carnis?

LVTHERO-CALVINISTÆ affirmant *Lac* proinde Vouere castitatem esse temperatum & illicitum.

SVADENT istis. 1. Quia, 1. Cor. 7. *Qui non se continent, nubant: melius est enim nubere quam vri.* 2. Ibidem. *Propter fornicationem unusquisque suam uxorem habeat.* Item: 1. Tim. 5. *Volo iuniores nubere, manifestas esse, filios procreare.*

CALVINVS eadem: *In 1. Corinth. 7.* distinguit tentationes carnis viuentes: 1. Vincens animum; sunt pessimæ. 2. Vicæ, vt nullam patient intus perturbatiõne hæ non sunt Vstiones. 3. Media, quæ continent non plenè consensum, titillat tamen sensum, turbantque animum. Hæ proprie sunt Vstiones, quæ citant nos ad matrimonium sic, vt peccetur non nubendo. *Idem LUTHERVS in Epistola ad S. Hieronymum* arguit hæresios Pelagianæ, quod grauius vitus, vt *Epistola 22.* taretur, non nuptiam quasi sensisset, suis viribus, sine Dei donis vincere æstus posse. *Fundamentum Lutheri, Martyris, Caluini est,* quia Omnis motus Concupiscentiæ prohibitus est, estque peccatum. Quo de alibi.

AVTOR. Tria hic asserimus. 1. Nulla Scriptura mandat Matrimonium.